

Rada Ministrów przyjęła 29 listopada 2006 roku projekt Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013, który - zgodnie z projektem Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia na lata 2007-2013 (NSRO) - stanowi jeden z programów operacyjnych będących podstawowym narzędziem do osiągnięcia założonych w NSRO celów przy wykorzystaniu środków Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.

5 grudnia 2007 r. Danuta Hübner, komisarz ds. Polityki Regionalnej, podpisała decyzję Komisji Europejskiej przyjmującą do realizacji Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2007 – 2013. Wielkość środków unijnych zaangażowanych w realizację programu wynosi prawie 28 miliardów euro, co stanowi ok. 42% całości środków polityki spójności.

CELE I PRIORYTETY PROGRAMU

Głównym celem Programu jest podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej Polski i jej regionów poprzez rozwój infrastruktury technicznej przy równoczesnej ochronie i poprawie stanu środowiska, zdrowia, zachowaniu tożsamości kulturowej i rozwijaniu spójności terytorialnej.

Łączna wielkość środków finansowych zaangażowanych w realizację Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013 wyniesie 37,6 mld euro, z czego wkład unijny wynosić będzie 27,9 mld euro, zaś wkład krajowy – 9,7 mld euro.

PO Infrastruktura i Środowisko koncentruje się na działaniach o charakterze strategicznym i ponadregionalnym. Ponad 66% wydatków będzie przeznaczonych na realizację celów Strategii Lizbońskiej. W ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko realizowanych będzie 15 priorytetów:

I.	Gospodarka wodno – ściekowa
II.	Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi.
III.	Zarządzanie zasobami i przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska.
IV.	Przedsięwzięcia dostosowujące przedsiębiorstwa do wymogów ochrony środowiska.
V.	Ochrona przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych.
VI.	Drogowa i lotnicza sieć TEN-T.
VII.	Transport przyjazny środowisku.
VIII.	Bezpieczeństwo transportu i krajowe sieci transportowe.
IX.	Infrastruktura energetyczna przyjazna środowisku i efektywność energetyczna.
X.	Bezpieczeństwo energetyczne.
XI.	Kultura i dziedzictwo kulturowe.
XII.	Bezpieczeństwo zdrowotne i poprawa efektywności systemu ochrony zdrowia.
XIII.	Infrastruktura szkolnictwa wyższego.
XIV.	Pomoc techniczna – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego.
XV.	Pomoc techniczna – Fundusz Spójności.

Na realizację Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013 zostanie przeznaczonych 37,6 mld euro. Ze środków Unii Europejskiej będzie pochodziło 27,9 mld euro, zaś wkład krajowy – 9,7 mld euro.

- środowisko – 4,8 mld euro;
- transport – 19,4 mld euro;
- energetyka – 1,7 mld euro;
- kultura – 490,0 mln euro;
- zdrowie – 350,0 mln euro;

Wojewódzki fundusz ochrony środowiska w Lublinie

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko

- szkolnictwo wyższe – 500,0 mln euro.

Dodatkowo dla Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko przewidziane zostały środki na pomoc techniczną (w sumie 581,3 mln euro).

EWALUACJA EX-ANTE I OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Na podstawie ewaluacji ex-ante projektu Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (sooś) oraz przebiegu konsultacji społecznych (10 konferencji, w których wzięło udział 1.700 osób) dokonano zmian w projekcie przyjętym kierunkowo przez RM 1 sierpnia br., m.in.

- zwiększono alokację środków UE na Program o 6 573 mln euro,
- dodano dwa priorytety: „Infrastruktura szkolnictwa wyższego” oraz „Konkurencyjność regionów”,
- przeformułowano zakres osi priorytetowej III, w związku z postulatami organizacji ekologicznych, gdzie obecnie kładzie się nacisk na małą retencję, zaś duże inwestycje w urządzenia hydrotechniczne będą wspierane tylko w uzasadnionych przypadkach.

ZARZĄDZANIE PROGRAMEM Instytucją Zarządzającą Programem Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko jest minister właściwy ds. rozwoju regionalnego, który wykonuje swoje funkcje przy pomocy Departamentu Koordynacji Programów Infrastrukturalnych w Ministerstwie Rozwoju Regionalnego. Instytucja Zarządzająca przekazuje realizację części swoich zadań Instytucjom Pośredniczącym, tj. ministrom właściwym.

REALIZACJA PROGRAMU

Tryb pozakonkursowy obejmuje zgodnie z projektem ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju:

- Duże projekty, których koszt całkowity przekracza 25 mln euro – w przypadku projektów dotyczących środowiska naturalnego oraz projektów o wartości powyżej 50 mln euro – w przypadku innych dziedzin, zatwierdzane przez Komisję Europejską.
- Projekty systemowe - polegające na dofinansowaniu realizacji przez poszczególne organy administracji publicznej i inne jednostki organizacyjne sektora finansów publicznych, zadań publicznych określonych w odrębnych przepisach dotyczących tych organów i jednostek;
- Projekty indywidualne – określone w programie operacyjnym, zgłaszane przez beneficjentów imiennie wskazanych w programie operacyjnym;
- Projekty pomocy technicznej

Pozostałe projekty będą wybierane w drodze konkursu.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Lublinie pełni rolę Instytucji Wdrażającej dla 2 osi priorytetowych PO Infrastruktura i Środowisko. Są to:

Oś priorytetowa I - Gospodarka wodno-ściekowa

Cel priorytetu:

Wyposażenie (do końca 2015 r.) aglomeracji powyżej 15 tys. RLM w systemy kanalizacji oraz oczyszczalnie ścieków zgodnie z wymogami akcesyjnymi nałożonymi na Polskę przez UE.

Działanie:

Wojewódzki fundusz ochrony środowiska w Lublinie

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko

Gospodarka wodno - ściekowa w aglomeracjach powyżej 15 tys. RLM.

Przykładowe rodzaje projektów:

- budowa, rozbudowa i modernizacja systemów kanalizacji sanitarnej
- budowa, rozbudowa lub modernizacja oczyszczalni ścieków komunalnych
- dodatkowo, w uzasadnionych przypadkach jako element kompleksowego projektu, w zakres projektu może zostać włączona budowa i modernizacja systemów zaopatrzenia w wodę oraz budowa kanalizacji deszczowej.

Minimalna wartość projektu:

Bez ograniczeń

Maksymalny poziom dofinansowania z funduszy UE:

85% wydatków kwalifikowanych

Rodzaje beneficjentów:

Jednostki samorządu terytorialnego i ich związki oraz podmioty świadczące usługi wodno-ściekowe w ramach realizacji obowiązków własnych gmin.

Oś priorytetowa II - Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni ziemi

Cel priorytetu:

Zmniejszenie udziału składowanych odpadów komunalnych i rekultywacja terenów zdegradowanych oraz ochrona brzegów morskich.

Działanie:

2.1. Kompleksowe przedsięwzięcia z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi ze szczególnym uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych

2.2. Przywracanie terenom zdegradowanym wartości przyrodniczych i ochrona brzegów morskich

2.1. Kompleksowe przedsięwzięcia z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi ze szczególnym uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych

Przykładowe rodzaje projektów:

Wsparcie uzyskują projekty obejmujące kompleksowe systemy gospodarowania odpadami komunalnymi uwzględniające co najmniej: działania prewencyjne, selektywne zbieranie, przygotowanie odpadów do odzysku lub unieszkodliwiania oraz, o ile wynika to z planów gospodarki odpadami, instalacje do odzysku, w tym recyklingu oraz unieszkodliwiania, a także działania na rzecz likwidacji zagrożeń wynikających ze składowania odpadów zgodnie z krajowym i wojewódzkimi planami gospodarki odpadami.

Dofinansowanie przeznaczone będzie na budowę:

- punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w szczególności odpadów niebezpiecznych,
- składowisk (wyłącznie jako element regionalnego zakładu zagospodarowania odpadów),
- instalacji umożliwiających przygotowanie odpadów do procesów odzysku,
- instalacji do odzysku, w tym recyklingu poszczególnych rodzajów odpadów komunalnych lub odpadów powstałych w wyniku ich przetwarzania,
- instalacji do termicznego przekształcania odpadów komunalnych z odzyskiem energii,
- instalacji do unieszkodliwiania odpadów komunalnych w procesach innych niż składowanie.

Wskazane projekty powinny zawierać społeczne kampanie edukacyjne związane z zarządzaniem odpadami.

Minimalna wartość projektu:

Brak ograniczeń (zgłaszane projekty muszą jednak dotyczyć instalacji i systemów gospodarki odpadami obsługujących

Wojewódzki fundusz ochrony środowiska w Lublinie

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko

co najmniej 150 tys. mieszkańców)

Maksymalny poziom dofinansowania z funduszy UE:

85% wydatków kwalifikowanych

Rodzaje beneficjentów:

jednostki samorządu terytorialnego i ich związki oraz podmioty świadczące usługi z zakresu zadań własnych JST.

2.2. Przywracanie terenom zdegradowanym wartości przyrodniczych i ochrona brzegów morskich

Przykładowe rodzaje projektów:

- rekultywacja terenów powojennych oraz zdegradowanych przez przemysł i górnictwo (łącznie z działaniami udostępniającymi
- tereny do rekultywacji - usuwanie min, zanieczyszczeń ropopochodnych i chemicznych),
- projekty związane z zabezpieczeniem/stabilizacją osuwisk,
- modernizacja i budowa umocnień brzegowych.

Minimalna wartość projektu:

20 mln zł

Maksymalny poziom dofinansowania z funduszy UE:

85% wydatków kwalifikowanych

Rodzaje beneficjentów:

Jednostki samorządu terytorialnego i ich związki, podmioty świadczące usługi z zakresu zadań własnych JST, wojewodowie, PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne, urzędy morskie, wojsko - jednostki organizacyjne podległe Ministrowi Obrony Narodowej oraz dla których jest on organem założycielskim lub organem nadzorczym oraz podmioty odpowiedzialne za realizację zadań wymienionych na liście indykatywnej.